

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobce: **J. Z.**, zast. Mgr. Danielem Procházkou, advokátem se sídlem Božetěchova 9, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor sociálních věcí**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, zast. JUDr. Petrem Ritterem, advokátem, se sídlem Riegrova 12, Olomouc, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 11. 2007, č. j. 38 Cad 4/2006 - 48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupci žalobce Mgr. Danielu Procházkovi, advokátu, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 1904 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 19. 11. 2007, č. j. 38 Cad 4/2006 - 48 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. KUOK/34423/05/OSV-DS/481/SSP-184, ze dne 29. 11. 2005. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Úřadu práce v Olomouci, odboru státní sociální podpory (dále jen „úřad práce“) ze dne 20. 10. 2005, č. j. 6274/5/OLE-1/1, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o přiznání dávky

státní sociální podpory – příspěvku na bydlení na třetí kalendářní čtvrtletí roku 2005 (tj. od 1. 7. 2005).

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného stěžovatel uvedl, že v posuzování příjmů osob samostatně výdělečně činných (dále jen „OSVČ“) pro účely přiznání nároku na příspěvek na bydlení spatřuje diskriminační postup. Příjem stěžovatele za rozhodné období byl nižší (2659 Kč měsíčně), než 1,6 násobek životního minima. Jelikož však úřad práce ani žalovaný nepřihlédli ke skutečnému příjmu a vycházely ze zákonem stanoveného minimálního příjmu, nebyla dávka stěžovateli přiznána. Stěžovatel dále konstatoval, že ustanovení zákona upravující minimální příjem OSVČ považuje za protiústavní. Proto navrhl, aby krajský soud vyčkal, zda Ústavní soud přijme jeho ústavní stížnost v téže věci, kterou hodlá v nejbližší době podat. Pokud by Ústavní soud jeho stížnost nepřijal, pak navrhl, aby krajský soud využil možnosti předložit Ústavnímu soudu návrh k přezkoumání ústavnosti zmiňovaných zákonů. Za předpokladu, že nález Ústavního soudu ve věci bude pro stěžovatele příznivý, navrhl stěžovatel, aby krajský soud vydal rozsudek, že rozhodnutí žalovaného se zrušuje a stěžovateli se přiznává náhrada nákladů řízení.

O žalobě krajský soud rozhodl napadeným rozsudkem, kterým žalobu stěžovatele zamítl. V odůvodnění tohoto rozsudku uvedl, že z provedeného dokazování zjistil, že stěžovatel podal žádost o příspěvek na bydlení a požádal o jeho přiznání od 1. 7. 2005. Uvedl, že v rozhodném období neměl jako osoba samostatně výdělečně činná, která tuto činnost vykonává jako hlavní zaměstnání, žádné příjmy. Stěžovateli nebyl přiznán příspěvek na bydlení rozhodnutím úřadu práce, protože podle zákona o životním minimu činí u žalobce částka na osobní potřeby 2360 Kč a na domácnost 1940 Kč, což činí dohromady 4300 Kč. U osoby samostatně výdělečně činné se však vychází z průměrného měsíčního příjmu za druhé čtvrtletí roku 2005 ve výši 9000 Kč měsíčně. Tato částka převyšuje součin zákonného koeficientu 1,6 a částky životního minima (tj. 6880 Kč), což nezakládá nárok na přiznání dávky. Krajský soud dále vyložil ustanovení § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře, podle něhož se za příjem z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, s výjimkou osob, které vykonávají činnost, která se považuje za vedlejší výdělečnou činnost podle zvláštního právního předpisu měsíčně nejméně částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok 2004, a to ve výši 9000 Kč. Podle nařízení vlády č. 664/2004 Sb., kterým byly zvýšeny částky životního minima, činí částka životního minima, která se považuje podle tohoto zákona za potřebnou k zajištění výživy a ostatních základních osobních potřeb občana od 1. 1. 2005 u dospělých občanů ve výši 2360 Kč měsíčně, přičemž k zajištění nezbytných nákladů na domácnost u jednotlivce činí 1940 Kč, celkem tedy 4300 Kč měsíčně. Z ustanovení § 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře má nárok na příspěvek na bydlení vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu, jestliže splní podmínky zákona. Na základě výkladu uvedených právních ustanovení krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel neměl nárok na přiznání dávky příspěvku na bydlení, neboť jeho příjem vypočtený na základě aplikace ustanovení § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře činil více, než součin jeho životního minima (4300 Kč) a koeficientu 1,60. Žalovaný tak podle krajského soudu rozhodl ve věci v souladu s platnými právními předpisy a nedopustil se nezákonnosti. K námitce stěžovatele, že ve věci podal i ústavní stížnost, na výsledek jejíhož projednání Ústavním soudem má krajský soud vyčkat a

přerušit za tím účelem řízení, krajský soud konstatoval, že k takovému postupu neshledal důvody, a proto návrh stěžovatele zamítl. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný postupoval v souladu se zákonem, když zamítl odvolání proti rozhodnutí úřadu práce o nepřiznání příspěvku na bydlení. Z těchto důvodů krajský soud žalobu zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatel brojil proti napadenému rozsudku z důvodů vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Zároveň požádal o ustanovení zástupce pro toto řízení. V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že napadený rozsudek byl vydán v rozporu s Ústavou ČR, konkrétně čl. 90 věta první, čl. 95 odst. 2, a Listinou základních práv a svobod, konkrétně čl. 1, čl. 4 a čl. 26 odst. 3 a čl. 30. Ustanovení § 5 odst. 1, 7 zákona o státní sociální podpoře pracuje podle stěžovatele s fiktivním příjmem, ačkoliv prokázané a nezpochybněné skutečnosti, na základě kterých nárok existuje, jsou naprosto odlišné, a takové ustanovení je proto protiústavní. Krajský soud měl podle názoru stěžovatele postupovat s ohledem na prejudiciální otázku souladnosti předmětných ustanovení zákona o státní sociální podpoře s ústavními předpisy, kterou nebyl oprávněn řešit, a předložit věc Ústavnímu soudu. Stěžovatel tak v postupu soudu spatřuje vady mající za následek nezákonné rozhodnutí, jakož i nesprávné právní posouzení nároku vzhledem k ústavnosti dotčených právních předpisů, které podřadil pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Skutečný příjem stěžovatele byl totiž mnohonásobně nižší než 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství a byl dokonce nižší i než životní minimum. Fiktivně nastavená hranice příjmů u OSVČ podle jeho názoru činí v podstatě příspěvek na bydlení pro tyto osoby nedosažitelným. Stěžovatel se domnívá, že je diskriminován na svých právech z důvodu provozování živnosti a současně dochází k narušení zásady rovnosti v právech. Uvedl, že kvůli nepřiznání dávky musel rozprodat svůj majetek. Poukázal rovněž na evropský kontext nazírání na problematiku diskriminace. Proto navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, v němž uvedl, že se nedomnívá, že krajský soud porušil zásadu materiální pravdy či zásadu volného hodnocení důkazů, když dokazování bylo správně vedeno pouze ke skutečnostem, které jsou z pohledu zákona relevantní. Proto je podle žalovaného napadený rozsudek zákonný a odpovídá judikatuře Nejvyššího správního soudu, přičemž výslovně poukázal na rozsudek zdejšího soudu ze dne 11. 9. 2007, sp. zn. 4 Ads 109/2006. Z těchto důvodů navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti:

Dne 3. 10. 2005 stěžovatel podal úřadu práce žádost o příspěvek na bydlení, k níž přiložil vyplněný tiskopis „Doklad o výši čtvrtletního příjmu“ ze dne , jímž dokládá svůj příjem za 2. čtvrtletí roku 2005. Z jeho obsahu je zřejmé, že stěžovatel vykonával ve všech třech měsících uvedeného kalendářního čtvrtletí samostatnou výdělečnou činnost jako činnost hlavní. Kopii výpisu z listu vlastnictví stěžovatel rovněž doložil vlastnické právo k domu na parcele č. 521/4 v kat. území Dolany u Olomouce, který je dle zápisu užíván k bydlení.

Úřad práce svým rozhodnutím ze dne 20. 10. 2005, č. j. 6274/5/OLE-1/1, zamítl žádost stěžovatele o příspěvek na bydlení ode dne 1. 7. 2005. V odůvodnění konstatoval, že doložený měsíční průměr jeho příjmů za rozhodné období 2. čtvrtletí roku 2005 činí 9000 Kč a převyšuje tak součin zákonného koeficientu 1,60 a částky jeho životního minima, která činí 4300 Kč, tj. 6880 Kč po vynásobení tímto koeficientem. Z tohoto důvodu žádost o příspěvek na bydlení zamítl.

Na základě stěžovatelem podaného odvolání žalovaný přezkoumal rozhodnutí úřadu práce. Rozhodnutím ze dne 29. 11. 2005 žalovaný odvolání zamítl a napadené rozhodnutí úřadu práce potvrdil. V odůvodnění žalovaný vyložil ustanovení § 24 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“), podle něhož má nárok na příspěvek na bydlení vlastník nebo nájemce bytu, který je v bytě hlášen k trvalému pobytu, jestliže rozhodný příjem v rodině je nižší než částka součinu životního minima rodiny a koeficientu 1,60. Dále uvedl, že za příjem z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti se považuje pro účely zákona o státní sociální podpoře, s výjimkou osob, které vykonávají činnost, která se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost podle zvláštního právního předpisu a s výjimkou osob, jejichž činnost se nepovažuje podle zvláštního právního předpisu za činnost osob samostatně výdělečně činných proto, že tuto činnost nevykonávají soustavně, měsíčně nejméně částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok, předcházející období od 1. 7 do 30. 6. následujícího kalendářního roku, na které se sociální příspěvek a příspěvek na bydlení přiznává. Žalovaný dále citoval sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí č. 233/2005 Sb., kterým se vyhlašuje pro účely státní sociální podpory a sociální potřeby částka odpovídající 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok 2004, podle něhož je touto částkou 9000 Kč. Žalovaný konstatoval, že příjmy stěžovatele za posuzované 2. čtvrtletí roku 2005 činily celkem 27 000 Kč, neboť byly tvořeny trojnásobkem částky 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok 2004. Žalovaný dále uvedl, že skutečné příjmy stěžovatele činily dle potvrzení finančního úřadu 0 Kč. Proto byla namísto tohoto příjmu v souladu se zákonem stěžovateli započítána minimální výše příjmu podle ustanovení § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že při jednání konaném 19. 11. 2007 zástupce stěžovatele navrhl přerušení řízení z důvodu, že před dvěma měsíci údajně podal ústavní stížnost.

Krajský soud rozhodl o tomto návrhu usnesením ze dne 19. 11. 2007, č. j. 38 Cad 4/2006 – 54, jímž tento návrh zamítl s odůvodněním, že pro přerušení řízení nebyly dány zákonné podmínky [§ 48 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. e) s. ř. s.]. Stěžovatel nepředložil žádný důkaz o podané ústavní stížnosti, přičemž navíc evidentně nedostal podmínce vyčerpání všech procesních prostředků ochrany práv.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že **kasační stížnost není důvodná**.

Nejprve je třeba vyložit obecný význam stěžovatelem namítaných vad napadeného rozsudku. Stěžovatel namítl v prvé řadě vady vymezené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. První, tam upravený důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti rozhodnutí) spočívá podle Nejvyššího správního soudu buď v tom, že rozhodnutí vykazuje takové textové a formulační nedostatky, že z obsahu textu není dostatečně zřejmá souvislost s příslušnými podklady pro rozhodnutí, nebo příp. v tom, že i jinak text rozhodnutí obsahuje nejasné, rozporné či jiným způsobem nesrozumitelné údaje. Taková nesrozumitelnost rozhodnutí však v souzené věci podle Nejvyššího správního soudu nenastala. Následující důvod (nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí) je potom třeba spatřovat v tom, že se rozhodnutí neopírá o důvody, které opodstatňují dospět k určitému výroku rozhodnutí a možný dopad je třeba posuzovat vždy ve pojení se zněním konkrétního rozhodnutí. Konečně posledně jmenovaný důvod, tedy že se jedná nepřezkoumatelnost spočívající v jiné vadě řízení před soudem, Nejvyšší správní soud poznamenává, že je třeba její význam posuzovat jako důvod pro zrušení rozhodnutí soudu prvního stupně pouze za předpokladu splnění věty navazující, tedy, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Pod tuto námitku stěžovatel podřadil tvrzení o vadnosti procesního postupu krajského soudu. Druhým namítaným důvodem je nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. To může spočívat buď v tom, že soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis, než měl správně použít, a pro toto pochybení je výrok soudu v rozporu s příslušným ustanovením toho kterého právního předpisu, nebo v tom, že soudem byl sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci, nebo je sice učiněn správný právní závěr, ale v odůvodnění rozhodnutí je nesprávně prezentován.

V posuzované věci je tedy třeba zhodnotit, zda krajský soud neposoudil při svém rozhodování právní základ věci nesprávně. Právní úprava poskytování dávek státní sociální podpory poskytovaných v závislosti na příjmu obsažená v zákoně o státní sociální podpoře byla novelizována zákonem č. 453/2003 Sb. s účinností od 1. 7. 2004, kterým byla na základě změny tohoto zákona zavedena fiktivní minimální hranice rozhodného příjmu OSVČ v podobě, v jaké byla v posuzované věci aplikována. Podle příslušných ustanovení zákona o státní sociální podpoře ve znění platném a účinném v době rozhodování úřadu práce o rozhodném příjmu platila následující úprava:

§ 5 odst. 1 písm. a) bod 2 (část věty před středníkem):

(1) Za příjem se pro účely stanovení rozhodného příjmu považují

2. příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti uvedené v § 7 odst. 1 a 2 zákona o daních z příjmů, a jde-li o uvedené příjmy podléhající dani z příjmů stanovené paušální částkou, předpokládaný příjem, **nejméně však částka stanovená v odstavci 7;**

§ 5 odst. 5:

(5) Je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí [§ 6 písm. b)] a v tomto rozhodném období osoba podle svého prohlášení vykonávala činnost, z níž má příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 2, započítává se jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu částka odpovídající

a) měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51),

b) měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za období zahrnuté do daňového přiznání za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51), došlo-li ke změně účtování v kalendářním roce na účtování v hospodářském roce a naopak podle § 7 odst. 14 zákona o daních z příjmů, nebo

c) jedné dvanáctině příjmů, jde-li o příjmy podléhající dani z příjmů stanovenou paušální částkou, ze kterých byla v kalendářním roce, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku (§ 51), stanovena daň paušální částkou podle § 7a zákona o daních z příjmů,

nejméně však částka uvedená v odstavci 7; měsíční průměr podle písmen a) a b) se stanoví za kalendářní měsíce, v nichž osoba vykonávala alespoň po část kalendářního měsíce činnost, z níž měla příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 2. Obdobně se postupuje, má-li osoba příjmy uvedené v § 4 odst. 1 písm. e) zákona o daních z příjmů.

§ 5 odst. 7:

(7) Za příjem uvedený v odstavci 1 písm. a) bodu 2 se považuje pro účely tohoto zákona, s výjimkou osob, které vykonávají činnost, která se považuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost podle zvláštního právního předpisu,³⁸⁾ a s výjimkou osob, jejichž činnost se nepovažuje podle zvláštního právního předpisu³⁸⁾ za činnost osob samostatně výdělečně činných proto, že tuto činnost nevykonávají soustavně, měsíčně nejméně částka odpovídající **50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok,**

a) za který se zjišťuje rozhodný příjem, je-li rozhodným obdobím kalendářní rok,

b) předcházející období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se sociální příspěvek a příspěvek na bydlení přiznává; to platí i přiznávají-li se v rámci tohoto období na dobu kratší (§ 51 odst. 2).

Částku uvedenou v předchozí větě vyhláší Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením podle průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Českým statistickým úřadem s tím, že tuto částku zaokrouhluje na celé stokrundy dolů.

Sdělením MPSV č. 233/2005 Sb. byla s platností od 26. 5. 2004 vyhlášena za tuto částku pro účely státní sociální podpory a sociální potřeby za kalendářní rok 2004 částka 9000 Kč měsíčně.

Nejvyšší správní soud se ve své předchozí judikatuře již několikrát vyjádřil obecně k tomuto institutu, přičemž jeho právní názor vycházel i z judikatury Evropského soudu pro lidská práva a Ústavního soudu ČR, přičemž doposud nedoznal žádných změn (viz blíže rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 5 A 74/2000 - 37, publ. pod č. 233/2004 Sb. NSS). Obecně Nejvyšší správní soud zaujímá názor, že rozsah státní sociální podpory a vymezení okruhu osob, které mohou při splnění zákonných podmínek z podpory státu benefitovat, je záležitostí sociální politiky státu, tedy prioritně moci zákonodárné, nikoliv moci soudní. Je na vůli zákonodárce, jakým způsobem stanoví rozsah a vymezí podmínky státní sociální podpory (viz rozsudek zdejšího soudu ze dne 21. 7. 2008, č. j. 4 Ads 62/2007 - 72, přístupný na www.nssoud.cz). Výkladem citovaných ustanovení zákona o státní sociální podpoře je třeba dospět k závěru, že příjem osoby samostatně výdělečně činné byl podle tehdy platné a účinné právní úpravy vymezen minimální výší odvozenou od částky stanovené 50 % průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok. Pokud tedy byla skutečná výše příjmů stěžovatele nižší, nemohly úřad práce, žalovaný ani krajský soud pro posouzení nároku na tuto dávku použít skutečný příjem stěžovatele, i když ho řádně doložil, nýbrž zákonný institut fiktivního minimálního příjmu upravený v ustanovení § 5 odst. 5 a 7 zákona o státní sociální podpoře. Aplikace takové právní fikce, kterou zde zákon upřednostňuje, nemůže být ani v rozporu se zásadou zjišťování materiální pravdy, neboť tam, kde se uplatní přednostně fikce (srov. zákonnou dikci „nejméně však...“), logicky není místo pro skutečnosti zjištěné dokazováním skutkového stavu, které fikce tímto způsobem nahrazuje.

K argumentům stěžovatele, že prostřednictvím aplikace předmětné fikce příjmu u OSVČ jsou porušována některá ustanovení Listiny, Nejvyšší správní soud uvádí následující. Čl. 1 a čl. 4 odst. 3 upravují zásadu rovnosti (nediskriminace) občanů vzhledem k základním právům, která jsou jim Listinou přiznávána (rovnost v důstojnosti a právech), jakož i v rovném postavení občanů z hlediska zákonných omezení základních práv. Čl. 26 odst. 3 upravuje právo na práci a právo na hmotné zajištění osob, které práci nemohou bez své viny vykonávat. Nejvyšší správní soud se již dříve vyjádřil v tom směru, že nespátňuje žádný rozpor mezi citovanými ústavními právy žadatelů o dávky státní sociální podpory a institutem minimálního příjmu OSVČ upraveným ustanoveními § 5 odst. 5 a § 5 odst. 7 zákona o státní sociální podpoře. V souladu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu lze konstatovat, že právo na rovnost v právech (zákaz diskriminace) není absolutním zákazem rozlišování mezi jednotlivými skupinami adresátů základních práv, nýbrž zákazem nedůvodného rozlišování mezi těmito adresáty. V případě, že existují „objektivní a rozumné“ důvody, proč odlišovat skupinu osob samostatně výdělečně činných od jiných příjmových skupin osob (zejména osob závisle výdělečně činných), nelze považovat takovou legislativní úpravu za neústavní (k tomu blíže citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2003, č. j. 5 A 74/2000 - 37, publ. pod č. 233/2004 Sb. NSS).

Podle ustanovení § 1 zákona o státní sociální podpoře se státní sociální podpora ve stanovených případech poskytuje v závislosti na výši příjmu, což je i případ příspěvku na bydlení. Výše příjmu žadatele je zde legitimním kritériem, jímž je stanoven okruh osob splňujících podmínky nároku na tuto dávku. Dávky státní sociální podpory obecně nejsou dávkami zajišťujícími osoby, které nemohou vykonávat bez své viny práci. Konkrétně, příspěvek na bydlení je dávkou, jejímž účelem je poskytnout rodinám finanční pomoc na úhradu nákladů na bydlení. Nárok na tuto dávku byl hmotněprávně vymezen podmínkami vlastnictví nebo nájemním vztahem k bytu, v němž je žadatel hlášen k trvalému pobytu, a rozhodném příjmu v rodině nižším než částka součinu životního minima rodiny a koeficientu 1,60 (§ 24 odst. 1 zákona o státní sociální podpoře). Z toho důvodu ani čl. 26 odst. 3 Listiny svým rozsahem danou problematiku nepokrývá. Konečně, stěžovatelem namítaný čl. 30 odst. 2 Listiny je ustanovením garantujícím právo občanů České republiky na pomoc v hmotné nouzi k zajištění základních životních podmínek. Systém dávek státní sociální podpory ovšem primárně neslouží k realizaci tohoto sociálního práva, nýbrž spíše realizací povinnosti státu pomáhat rodinám s dětmi (čl. 32 odst. 5 Listiny), přičemž na úrovni zákonného provedení tohoto základního práva v systému státní sociální podpory se za rodinu považuje i jednotlivec. Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud považuje ústavněprávní argumentaci stěžovatele jako nepřijatelnou a nepřesvědčivou. Z těchto důvodů krajský soud jednal správně, když nepostupoval podle ustanovení § 95 odst. 2 Ústavy ČR a nepředložil návrh Ústavnímu soudu ČR na zrušení předmětných ustanovení zákona o státní sociální podpoře. Z týchž důvodů tak ani v minulých obdobných věcech (viz k tomu rozsudek zdejšího soudu ze dne 11. 9. 2007, č. j. 4 Ads 109/2006 – 47, přístupný na www.nssoud.cz), ani v posuzované věci neučinil Nejvyšší správní soud.

K druhému uplatněnému kasačnímu důvodu (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.) Nejvyšší správní soud pouze stručně uvádí, že krajský soud nepochybil ani procesně, když současně s vyhlášením napadeného rozsudku vydal usnesení o zamítnutí návrhu stěžovatele na přerušení řízení z důvodu údajně podané ústavní stížnosti. Jak krajský soud správně usoudil, k přerušení řízení nebyly dány zákonné důvody, což odůvodnil nesplněním podmínek daných ustanoveními § 46 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. e) s. ř. s. V řízení před krajským soudem tedy nedošlo k jiné vadě řízení, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Protože úspěšnému žalovanému v tomto stadiu řízení žádné náklady nad rámec plnění běžných úředních povinností nevznikly a stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna ustanovenému zástupci stěžovatele Mgr. Danielu Procházkovi, advokátu, byla stanovena za dva úkony právní služby ve výši 500 Kč podle § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů [převzetí a příprava zastoupení a písemné

podání soudu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky] a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý úkon. Zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 19 % z částky 1600 Kč, tj. 304 Kč. Zástupci stěžovatele bude vyplacena částka ve výši 1904 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. listopadu 2008

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu